

קול קורא (מספר 15012/22 - מסלול א' ו-15013/22 - מסלול ב')

הכנת תוכניות בנושאי היערכות לשינוי אקלים

1. רקע

בהמשך להחלטת ממשלה 4079 מיום 29.7.2018 בנושא "היערכות ישראל להסתגלות לשינוי אקלים: יישום ההמלצות לממשלה לאסטרטגיה ותוכנית פעולה לאומית" באפריל 2021 המשרד להגנת הסביבה הגיש לממשלה את דו"ח מספר 1 להיערכות ישראל לשינוי אקלים. כמו כן, באוקטובר 2021 המשרד להגנת הסביבה הציג בפני הממשלה תוכנית יישום לאומית להמשך התמודדות של המדינה עם משבר האקלים לשנים 2022-2026. בהמשך לכך ולאמור בסעיף 4א. בהחלטת ממשלה מספר 541 מיום 24.10.2021 בנושא "אישור עדכון לתוכנית הלאומית להתיעלות באנרגייה והפחתת פליטות גזי חממה" - מפורסם בזאת קול קורא להכנת תוכניות בנושאי היערכות לשינוי אקלים ברשויות המקומיות.

קול הקורא זה מכיל שני מסלולים - מסלול כללי ומסלול ייעודי ליישובי החברה הערבית להם ניתנה עדיפות לאומית, לפי החלטת ממשלה 550 מיום 24.10.21 (להלן - החלטה 550) והחלטות הממשלה שנלוו לה בעניין החברה הבדואית, הדרוזית והצ'רקסית.

2. רשאים להגיש בקשות לתמיכה

מסלול א' - מסלול כללי (הבקשה תוגש לקול קורא מספר 15012):

עיריות או מועצות מקומיות או מועצות אזוריות בלבד, שמספר התושבים שבהן הינו 50,000 תושבים ומעלה.

יובהר, כי במסגרת קול קורא זה איגוד ערים, לרבות איגוד ערים מסוג של אשכול רשויות מקומיות, לא יוכל להגיש בקשה.

מסלול ב' - יישובי החברה הערבית (הבקשה תוגש לקול קורא מספר 15013):

עיריות, מועצות מקומיות או מועצות אזוריות בלבד, שמספר התושבים שבהן הינו 15,000 תושבים ומעלה, להם ניתנה עדיפות לאומית ושפורטו בהחלטת ממשלה 550 מיום 24.10.21 והחלטות הממשלה שנלוו לה בעניין החברה הבדואית, הדרוזית והצ'רקסית (החלטת ממשלה 716 מיום 28.11.21), בנוגע לתוכנית הסביבתית לפי סעיף 26 להחלטת ממשלה 550 (העתק החלטות הממשלה ורשימת היישובים מצורפים בנספח ב').

יובהר כי במסגרת קול קורא זה איגוד ערים, לרבות איגוד ערים מסוג של אשכול רשויות מקומיות, לא יוכל להגיש בקשה.

מודגש כי הליך השיפוט נעשה בכל מסלול בנפרד. על מגיש הבקשה לציין בטופס הבקשה לאיזה מסלול הוא ניגש. יש להגיש בקשה לאחד מהמסלולים בלבד.

3. היקף התקציב

מסלול א' - מסלול כללי - תקציב בהיקף של עד 6.2 מיליון ש"ח.

מסלול ב' - בכל הנוגע ליישובי החברה הערבית, להם ניתנה עדיפות לאומית לפי החלטת ממשלה 550 מיום 24.10.21 (להלן - החלטה 550) והחלטות הממשלה שנלוו לה בעניין החברה הבדואית, הדרוזית והצ'רקסית, בנוגע לתוכנית הסביבתית לפי סעיף 26 להחלטת ממשלה 550 (מצורף בזאת כנספח ב'), יעמיד המשרד תקציב ייעודי נוסף של עד 6.2 מיליון ש"ח..

מובהר כי כל הקצאה תקציבית בפועל כפופה למקורות שיעמדו למשרד במועד ההחלטה על חלוקת כספי התמיכה, ובכפוף לאישור תקציב ותקצוב הסכומים בסעיף תקציב רלבנטי על-ידי אגף תקציבים. המשרד רשאי לשנות, להקטין או להגדיל את המסגרת תקציב הקול הקורא בהתאם לסדרי עדיפות שיקבע.

4. תנאי סף למתן תמיכה

בקשה אשר לא תעמוד בכל התנאים המפורטים להלן (תנאי הסף מנהליים ומקצועיים) - תיפסל על הסף:

4.1 תנאי סף מנהליים

- 4.1.1 להלן מפורטים תנאי הסף המנהליים למתן התמיכה. בקשה אשר לא תעמוד בכל התנאים המפורטים ולא יצורפו אליה כל המסמכים, האישורים וההתחייבויות הנדרשים, עלולה להיפסל על הסף.
- 4.1.2 יש להקפיד על קיום כל הכללים המפורטים בנוהל תמיכות הכללי של המשרד להגנת הסביבה בדבר מתן תמיכות לגופים אחרים המעודכן ביותר, כמפורט באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה ולהוראות התכס הרלוונטיות החלות על גופים אחרים בהתאם לסיווג המשפטי של מגיש הבקשה.
- 4.1.3 בקשות התמיכה יוגשו אך ורק באמצעות פורטל התמיכות הממשלתי במערכת המרכבה (להלן "פורטל מרכבה"),
- 4.1.4 בפורטל מרכבה ישנן הנחיות כיצד להגיש את הבקשות ואלו מסמכים לצרף, וזאת בהתאם לסיווג הישות ברשויות המס וברשם התאגידים.
- 4.1.5 יש ליצור בקשה לתמיכה במערכת המרכבה **לא יאוחר מתאריך 10.10.22** לאחר מועד זה, מערכת המרכבה תחסום את האפשרות של יצירת בקשה חדשה.

- 4.1.6 **לתשומת ליבכם**: יש ללחוץ על כפתור "הגשת בקשה שנוצרה" לפני המועד האחרון להגשת בקשות, בקשה שתיפתח ולא תוגש באמצעות לחיצה על 'הגשת בקשה שנוצרה' תחשב כלא הוגשה ולא תועבר לבדיקת המשרד.
- 4.1.7 כמו כן, שימו לב כי בעת הקמת בקשה חדשה לתמיכה, תידרשו למלא סכום מבוקש, עלות פעילות ותיאור בקשה קצר. בסכום המבוקש ובעלות הפעילות יש למלא את הסכומים המדויקים בשקלים חדשים בהתאם לתקציב הפרויקט.
- 4.1.8 בתיאור הבקשה יש לרשום את הנוסח שלהלן בלבד: "תוכנית היערכות לשינוי האקלים ברשויות המקומיות".
- 4.1.9 בקשות אשר לא מולאו כראוי, ואשר בעת יצירתן לא יכללו את כל הפרטים ו/או המסמכים הנדרשים - יתכן שייפסלו על הסף ולא יידונו כלל.
- 4.1.10 להלן רשימת המסמכים הרלוונטיים שיש לצרף לקול קורא זה. מסמכים אלו הם נוסף על מסמכי הגוף: מסמכי יסוד ומסמכים שנתיים המפורטים בפורטל מרכבה.

4.2 מסמכי בקשה –

- 4.2.1 טופס בקשה מקצועי משולב כמפורט בסעיף 4.3.
- 4.2.2 טופס 150 – טופס בקשה והנמקה (יש להפיק את הטופס המקוון מהמרכבה ולהטמיע במקום המיועד לכך יש לשים לב שלא להטמיע טופס בסטטוס 'טיוטה').
- 4.2.3 טופס 149 – דו"ח תקציב מול ביצוע והצעת תקציב (ניתן להוריד את המסמך מהמרכבה). בטופס 149 יש למלא רק את העמודה האחרונה המתייחסת לשנת 2022. יש למלא את כל נתוני הצעת התקציב של הפרויקט המוצע, כולל סכום התמיכה המבוקש מהמשרד, סכום ההשתתפות העצמית של הרשות ופירוט של כל העלויות הצפויות בהפעלת התוכנית. יש להטמיע את המסמך חתום ב-2 חתימות דיגיטליות של מורשי חתימה.

4.3 טופס בקשה מקצועי: K001 שימו לב – את העלויות שתרשמו בטופס זה יש להזין במדויק

בלשונית העלויות במרכבה – עלות פרויקט, סכום מבוקש, מקורות עצמאיים.

- 4.3.1 טופס K001 - טופס בקשה מקצועי משולב הכולל מידע על הרשות, הפעולות העיקריות שהרשות מתכוונת לבצע במסגרת קול קורא זה, רכיבי התוכנית, טופס התחייבות מקצועי, טופס התחייבות מנהלי (טופס ההתחייבות המנהלי מוטמע במסמך K001. עליו להיות חתום ב-2 חתימות דיגיטליות או פיסיות של מורשי חתימה).
- 4.3.2 בפורטל מרכבה ישנן הנחיות כיצד להגיש את הבקשות ואלו מסמכים לצרף. לנוחיותכם, פורסם באתר המשרד מדריך ליצירת חתימה דיגיטלית. לסיוע בבעיות טכניות ניתן לפנות למערכת התמיכה של פורטל מרכבה: [קישור למערכת התמיכה של המרכבה](#)

4.4 תנאי סף מקצועיים

להלן מפורטים תנאי הסף מקצועיים למתן תמיכה:

- 4.4.1 המבקש הינו אחד מהגופים הרשומים בפרק 2 לעיל (יובהר, כי מבקשת יכולה להגיש רק בקשה אחת עבור עצמה).
- 4.4.2 לא התקבל או עתיד להתקבל מימון אחר, לרבות במסגרת החלטות ממשלה, לביצוע תוכנית הערכות ל שינוי אקלים ביחס למבקשת/הרשות המקומית נשוא הבקשה.
- 4.4.3 לא נעשתה תוכנית הערכות ל שינוי אקלים, בחמש השנים האחרונות, ביחס למבקשת/הרשות מקומית אליה מתייחסת הבקשה .
- 4.4.4 התחייבות של המבקשת שהתוכנית להיערכות לשינוי אקלים תוכן בהתאם למדריך להכנת תוכנית פעולה מקומית להיערכות לשינוי אקלים ואנרגייה מקיימת (גרסה ינואר 2022), המופיע במרשתת בקישור וכפי שתעודכן מעת לעת על ידי המשרד . להלן: [מדריך להכנת תוכנית פעולה מקומית להיערכות לשינוי אקלים ואנרגייה מקיימת\(www.gov.il\)](#). (נספח א')
- 4.4.5 התחייבות של ראש הרשות המקומית המבקשת ושל מהנדס הרשות המקומית המבקשת, להטמיע את תוצרי ומסקנות התוכנית בנושאי היערכות לשינוי אקלים בתוכנית אב, תוכניות סטטוטוריות או תוכניות מפורטות רלוונטיות.
- 4.4.6 על המבקש להציג במסגרת מסמכי הבקשה את הדרכים בהן הרשות תטמיע את תוצרי ומסקנות התוכנית בנושאי היערכות לשינוי אקלים שתוכן, בתוכניות סטטוטוריות, מסמכי מדיניות, פעילויות של הרשות וכולי
- 4.4.7 התחייבות למינוי ועדת היגוי ברשות המבקשת לנושא היערכות לשינוי אקלים והכנת התוכנית לפי קול קורא זה, בראשות ראש הרשות המקומית או מנכ"ל הרשות המקומית המבקשת, ובהשתתפותם של הגורמים הבאים לפחות:
- 4.4.7.1 מהנדס/ת הרשות או מי מטעמה/ה ;
- 4.4.7.2 ראש אגף שיפור פני העיר (או יחידה מקבילה לה ברשות המקומית המבקשת) ;
- 4.4.7.3 ממונה איכות סביבה / שינוי אקלים ברשות ;
- 4.4.7.4 מנהל קהילה / חינוך / חברה או מי מטעמו ;
- 4.4.7.5 נציג ציבור, מקרב תושבי המבקשת, שתבחר המבקשת ;
- 4.4.7.6 מרכז ועדת היגוי, שישמש מוביל הפרויקט מטעם המבקשת, ככל ותאושר לה תמיכה לפי קול קורא זה (מרכז ועדת ההיגוי יכול להיות גם אחד מבעלי התפקידים מהרשות, שצוינו לעיל).
- 4.4.8 יש לפרט בטופס הבקשה, בין היתר, את שמות האנשים שעתידיים להיות חברים בוועדת ההיגוי ותפקידם, תמונת מצב של הטיפול ב שינוי אקלים ברשות המקומית המבקשת עד עתה והמשאבים שהיא מתכננת להשקיע בנושא זה.

4.5 התחייבות של הרשות המבקשת לדברים הבאים:

- 4.5.1 התוכנית תתייחס לכל שטחי הרשות המקומית המבקשת.
- 4.5.2 התוכנית תוגש תוך פרק זמן של עד 18 חודשים, מיום קבלת התחייבות לתמיכה.

- 4.5.3 וועדת ההיגוי לליווי התוכנית תתכנס בתדירות של אחת לרבעון לפחות ותתעד את ישיבותיה בפרוטוקולים, שיהיו נגישים לכל המעוניין. יש להעביר את כל הפרוטוקולים גם למשרד או למי מטעמו.
- 4.5.4 לפחות שניים מחברי ועדת ההיגוי לליווי התוכנית ישתתפו בכנס התנעה שיערוך המשרד בנושא ובמפגשי הנחייה של המשרד לגבי כתיבת התוכנית.
- 4.5.5 מתן עדכון חודשי למשרד להגנת הסביבה ו/או מי מטעמו אודות ההתקדמות בהכנת התוכנית.
- 4.5.6 שמוביל הפרויקט מטעם המבקשת יהיה בקשר שוטף ורצוף עם המשרד בנוגע להכנת התוכנית, ככל שיתבקש על ידי המשרד ו/או מי מטעמו וישתף פעולה כל הנדרש בקשר עם הכנת התוכנית.
- 4.5.7 לתקן את טיוטת התוכנית שתוכן על ידי הרשות בהתאם להערות והנחיות המשרד להגנת הסביבה ו/או מי מטעמו ככל שיידרש עד לאישורה על ידי המשרד.
- 4.5.8 לפרסם את התוכנית שאושרה על ידי המשרד באתר האינטרנט של הרשות המקומית תוך 3 חודשים מיום אישור המשרד לתוכנית.
- 4.5.9 ידוע למבקש והוא מסכים, כי אין בתמיכת המשרד בכדי להטיל על המשרד אחריות ו/או חבות ו/או חובה כלשהם, כלפי מגיש הבקשה, וצד שלישי כלשהו, בקשר עם הפרויקט נשוא התמיכה.
- 4.5.10 ידוע למבקש והוא מסכים כי, אם יחויב המשרד באחריות, חבות או חובה כלשהי כאמור, ישפה מגיש הבקשה את המשרד בגין כל סכום שיחויב בו המשרד כאמור, מיד עם דרישה ראשונה של המשרד.
- 4.5.11 הפרויקט הנתמך יבוצע באחריות הבלעדית והמלאה של המבקש.
- 4.5.12 הפעילויות הנתמכות במסגרת קול קורא זה, לרבות התקשרויות עם ספקים, יבוצעו לפי כל דין.
- 4.5.13 המבקש יוודא ויהיה אחראי לכלל היבטי הבטיחות והגהות הכרוכים בפרויקטים הנתמכים, לרבות קיום כל הביטוחים המקובלים במסגרת הפעלת הפרויקט/ים נשוא התמיכה.
- 4.5.14 ידוע למבקש והוא מסכים כי, למשרד תהיה הזכות לפרסם כל מידע בקשר לכל התוכניות ו/או הפרויקטים ו/או הפעילויות המבוצעת בסיועו במסגרת קול קורא זה, לרבות כל מידע, תוכנית, תוצר ודבר אחר בקשר לפעילות הממומנת במסגרת קול קורא זה.
- 4.5.15 המבקש יתחיל ביצוע הפרויקט נשוא בקשה (קרי – התחלת הכנת התוכנית) תוך 90 יום ממועד קבלת אישור הזכאות (התחייבות) לתמיכה.
- 4.5.16 ידוע למבקש כי המשרד לא מתחייב לתמוך/לסייע במימון יישום התוכנית ו/או חלקים ממנה.

5. סכומי ושיעורי תמיכה

5.1 מבקשת שעמדה בכל תנאי הסף תהיה זכאית לקבלת התחייבות לתמיכה כדלהלן:

א. במסלול א' - עד 248,000 ש"ח למבקשת ולא יותר מ- 80% מעלות הכנת התוכנית, שאושרה על ידי המשרד.

על אף האמור, במקרה של מבקשות שיש בהן יישובים מיישובי החברה הערבית, להם ניתנה עדיפות לאומית, לפי החלטת ממשלה 550 מיום 24.10.21 (להלן - החלטה 550) והחלטות הממשלה שנלוו לה בעניין החברה הבדואית והדרוזית (מצורף בזאת נספח ב) הסכום המקסימלי יוגדל באופן שבנוגע למספר התושבים באותם יישובים יינתן סכום נוסף באופן שהחלק המתייחס לאותם תושבים בכלל התוכנית ימומן לפי האמור במסלול ב'.

ב. במסלול ב' -

(1) למבקשת שיש בה בין 15,000 ל- 49,999 תושבים - עד 278,000 ש"ח ולא יותר מעלות הכנת התוכנית (100%), שאושרה על ידי המשרד.

(2) למבקשת שיש בה 50,000 תושבים - עד 350,000 ש"ח ולא יותר מעלות הכנת התוכנית (100%), שאושרה על ידי המשרד.

5.2 ככל ויחסר תקציב למימון כל הבקשות שאושרו לתמיכה בכל מסלול כאמור בסעיף 5.1 - תופחת התמיכה לכלל הזכאים לתמיכה באותו מסלול בשיעור שווה.

5.3 יודגש כי מספר התושבים לצורך חישוב התמיכה לפי קול קורא זה, ייעשה לפי נתוני הלמ"ס (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) העדכניים נכון למועד האחרון להגשת הבקשות לקול קורא זה.

5.4 נוסף על האמור לעיל, עלות שעה מרבית, שתוכר לצורך קביעת סכום התמיכה בעבור שעות עבודה, לא תעלה על תעריפי ההתקשרות הקבועים בהוראת תכס 8.1.1. בדבר ההעסקת נותני שירות חיצוניים.

5.5 לא תוכר ו/או תינתן תמיכה עבור עבודה עצמית של הגופים הזכאים לתמיכה.

5.6 נוסף על האמור לעיל, מודגש, כי ועדת התמיכות תהיה רשאית לאמוד עלויות שונות מאלו שהוצגו בבקשה בהתאם לשווין הריאלי על-פי שיקול דעתה הבלעדי של הוועדה/המשרד, ולאשר סיוע/תמיכה לפעילות ו/או מרכיביה המבוקשים בהתאם לכך, על-פי שיקול דעתה הבלעדי.

5.7 כל המחירים והעלויות כוללים מע"מ.

6. תנאי תשלום

6.1 **אבני דרך לתשלום התמיכה - התמיכה תינתן בהתאם לאבני הדרך הבאים:**

6.2 אבן דרך 1 לתשלום - 30% : ביצוע כל אלה - עמידה בכל התנאים והתחייבויות בקול קורא זה. הגשת דו"ח ראשון הכולל מבנה תוכנית הערכות, תוכנית עבודה לכתובת הפרקים, חלוקת עבודה פנים רשותית.

6.3 **אבן דרך 2 לתשלום - 50%** : ביצוע כל אלה - עמידה בכל התנאים וההתחייבויות בקול קורא זה. השתתפות במפגשי הנחייה, הגשת טיוטה ראשונה של תוכנית ההערכות והערכה ראשונה לגבי יישום התוכנית לרבות מהיבטים תקציביים.

6.4 **אבן דרך 3 לתשלום - 20%** : ביצוע כל אלה - עמידה בכל התנאים וההתחייבויות בקול קורא זה. הגשת תוכנית סופית במועד, שאושרה על ידי המשרד. השתתפות בסיכום התהליך והפקת לקחים.

6.5 תשלום יתבצע רק בכפוף ולאחר קבלת דו"חות ביצוע, חשבוניות מס, וקבלת אישור מראש האגף, כי המבקשת עמדה בכל תנאי קול קורא, תנאי ההתחייבות, כל ההתחייבויות שנטל על עצמו במסגרת הבקשה והתנאים לתשלום בכל שלב, באופן מלא ולהנחת דעתו של המשרד. ביצוע חלקי לא יזכה בתמיכה כלל.

6.6 מובהר בזאת, כי לא יינתנו תשלומים מעבר לסכום התמיכה שאושר, גם אם בדיעבד יתברר כי העלויות של הפרויקט היו מעבר לעלויות שהוערכו על-ידי המבקש, מכל סיבה שהיא.

6.7 כספי התמיכה ישולמו בכפוף לקבלת הוראת תשלום מאושרת על-ידי הגורם האחראי לכך במשרד, ובכפוף להגשת כל המסמכים שנדרשו לעיל ובהתאם להנחיות שייקבעו במסמכי ההתחייבות.

7. שונות

7.1 המשרד, בין בעצמו ובין באמצעות נותני שירות שיתקשר עימם לשם כך, יבצע פעולות פיקוח, ביקורת, בקרה ומעקב, בקרב המבקשים בקשר למילוי התנאים לזכאות לקבלת תמיכה, עמידה בהתחייבויות ואופן השימוש בכספי התמיכה.

7.2 יודגש, כי אין וודאות, כי המשרד יוציא "קול קורא" ו/או תינתן תמיכה כזו או אחרת עבור איזה מהנושאים המופיעים בקול קורא זה בעתיד, או בכל נושא אחר, לרבות בקשר ליישום התוכניות שיוכנו במסגרת קול קורא זה ו/או חלקים מהן.

7.3 לפרטים והבהרות בנוגע לקול קורא זה ניתן לפנות ל – עינב דוניץ מלמד, דוא"ל :
adaptation@sviva.gov.il

7.4 תשומת לב, כי מפגש הסברה בנוגע לקול קורא זה יתקיים ביום חמישי 8 בספטמבר, בשעה 14:00 ביום. לרישום יש לפנות אל רותי משה, דוא"ל: rutym@sviva.gov.il

קול קורא תוכניות היערכות לשינוי אקלים לרשויות המקומיות

נספחים

נספח א

מדריך להכנת תוכנית פעולה מקומית להיערכות לשינוי אקלים ואנרגייה מקיימת (גרסה : ינואר 2022)
המופיע במרשתת בקישור להלן: [מדריך להכנת תוכנית פעולה מקומית להיערכות לשינוי אקלים](#)
ואנרגייה מקיימת (www.gov.il).

הערה: בימים הקרובים תפורסם תוספת למדריך - לכתובת תוכנית היערכות לשינוי אקלים.

נספח ב

החלטת ממשלה 550 מיום 24.10.21 :

התוכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026

והחלטות הממשלה שנלוו לה בעניין החברה הבדואית הדרוזית והצ'רקסית, בנוגע לתוכנית הסביבתית לפי סעיף 26 להחלטת ממשלה 550

לנוכח החשיבות הלאומית שרואה הממשלה בהמשך העצמה וקידום של הפיתוח הכלכלי-חברתי של החברה הערבית, ובהמשך להחלטות הממשלה מספר 922 מיום 31.12.2015 (להלן – החלטה 922), מספר 468 מיום 25.10.2020 (להלן – "החלטה 468"), מספר 1480 מיום 2.6.2016 ; מספר 2397 מיום 12.2.2017 ; מספר 4798 מיום 29.12.2019 ; מספר 469 מיום 25.10.2020 ; מספר 852 מיום 1.3.2021 ; מספר 169 מיום 25.7.2021 ו מספר 292 מיום 1.8.2021, לאשר תוכנית רב-שנתית עד לשנת 2026 (כולל) ולעניין פרק התחבורה, עד לשנת 2027 (כולל). לפיתוח כלכלי חברתי של החברה הערבית. שם התוכנית יהיה "תקאדום" تَقَادُوم (התקדמות) ומטרתה להביא לצמצום פערים בינה לבין כלל האוכלוסייה ולקידום שגשוג ושילוב בחברה. מטרת החלטה הן בין היתר לפעול לצמצום פערים בין החברה הערבית לאוכלוסייה הכוללת במגוון תחומים, תוך שימת דגש על פיתוח התעסוקה, הן מבחינת שיעור התעסוקה והן מבחינת איכותה ודגש על פיתוח תשתיות במקביל לשמירה על המשכיות וסנכרון עם פעולות שננקטו במסגרת החלטות קודמות לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הערבית כפי שצוינו לעיל ; להבטחת ההמשכיות של חלק ממנגנוני ההקצאה הממשלתיים הקיימים בהתאם לצורכים המקצועיים של המשרדים השונים כפי שמופו והכול כמפורט להלן. החלטה כוללת תחומי פעילות נוספים שלא נכללו בהחלטות חומש קודמות תוך דגש על פיתוח מנועי צמיחה ברמת הרשות המקומית וברמה האזורית וזאת מתוך מטרה לשפר את איכות השירותים הניתנים לתושבים. כן עוסקת החלטה זו ברמת הפרט, בהעלאת הפיריון ותרומה לכלכלה הלאומית תוך שימת דגש על שיפור תחומי ההשכלה והתעסוקה בחברה הערבית.

בהחלטה זו :

"יישובי התוכנית" או "רשויות התוכנית" – כמפורט בנספח א' המובא בסייפה להחלטה זו.

"יישובי התוכנית המורחבת" – יישובי התוכנית יחד עם היישובים עליהם חלה החלטת ממשלה מספר 2397 מיום 12.2.2017 בעניין תוכנית לפיתוח כלכלי חברתי בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב 2017 - 2021.

"רשויות התוכנית המורחבת" – רשויות התוכנית יחד עם הרשויות עליהן חלה החלטת ממשלה מספר 2397 מיום 12.2.2017 בעניין תוכנית לפיתוח כלכלי חברתי בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב 2017 - 2021.

"יישובי המיעוטים" או "רשויות המיעוטים" – כלל יישובי או רשויות המגזר הערבי, הדרוזי והצ'רקסי כהגדרת המונח (דהיינו, יישובים או רשויות אשר 80% לפחות מתושביהם אינם יהודים לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה).

"יישובי הבדואים בצפון" – היישובים עליהם חלה החלטת ממשלה מספר 1480 מיום 2.6.2016.

"ועדה מתמדת", "צוותי משנה" – כמפורט בפרק ניהול ההחלטה.

"שנות התוכנית" – 2022 עד 2026 (כולל); לעניין סעיפים 17(א)(5), 17(ג)(1)(ד), 17(ג)(1)(ה), 27(ב)(5) – מיום קבלת החלטה זו עד לשנת 2026 (כולל); לעניין סעיפים 17(ג)(1)(ו) ו-17(ג)(1)(ז) – מיום קבלת החלטה זו עד לשנת 2027 (כולל).

יישובי הבדואים בצפון, יישובי התוכנית, יישובי התוכנית המורחבת ויישובי המיעוטים מוכרזים כיישובי עדיפות לאומית לשנות התוכנית לפי פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, תשס"ט-2009) (להלן – חוק עדיפות לאומית) לעניין החלטה זו וכמפורט בה. בהמשך לכך, כוללת התוכנית הטבות ליישובים שהוכרו כיישובי עדיפות לאומית בתקופת תחולתה של התוכנית על בסיס השיקולים המנויים בחוק עדיפות לאומית. בצד מתן הטבות על פי חוק עדיפות לאומית והשיקולים שביסודו, כוללת התוכנית הטבות נוספות הניתנות על פי הדין הכללי לכלל החברה הערבית, שלא על פי חלוקה ליישובים, בשים לב לצורכיהם הייחודיים של האוכלוסייה ובצורך בצמצום פערים בינה לבין כלל האוכלוסייה ולקידום שגשוג ושילוב בחברה הערבית במגוון תחומי החיים, כמסבר לעיל. בהקשר זה יפעל כל משרד בתחום עיסוקו ועל פי שיקוליו המקצועיים, בכפוף לכל דין, ובחלקים הרלוונטיים בכפוף להנחיית היועץ 1.1801 (יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית). בנספח ב' אשר בסיפה להחלטה זו יפורטו הסעיפים שעניינם מתן הטבות ליישובי עדיפות לאומית על בסיס חוק עדיפות לאומית והסעיפים שעניינם מתן הטבות על פי הדין הכללי לכלל האוכלוסייה הערבית.

סעיף 26. הגנת הסביבה:

- א. להטיל על המשרד להגנת הסביבה לגבש, בתוך 120 ימים, תוכנית לשיפור מצב הסביבה, לרבות בהיבטי שינוי האקלים ביישובי המיעוטים (להלן – התוכנית הסביבתית).
- ב. להקים ועדת היגוי בראשות מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה (או מי מטעמה) הכוללת את מנכ"לי המשרדים לשוויון חברתי, הפנים, הפריפריה הנגב והגליל, האנרגיה ואגף התקציבים במשרד האוצר, או נציגיהם ונציגי ציבור שייבחרו על ידי המשרד להגנת הסביבה. ועדת ההיגוי תיעץ למשרד להגנת הסביבה בנוגע לתוכנית הסביבתית. הוועדה רשאית לפנות למשרדים נוספים ולזמנם לדיונים. תוכנית העבודה בתחום הגנת הסביבה תגובש, בין היתר, בהתאם לעקרונות הבאים:
 1. קיום הליכים של שיתוף ציבור מקדימים בקרב החברה הערבית.
 2. קידום פתרונות למשק הפסולת בהתאם לאסטרטגיית הפסולת של המשרד.
 3. העצמת יכולות בקרב הרשויות המקומיות.
 4. שיפור השירות הניתן לתושב.
 5. הגברת הפיקוח והאכיפה בתחום הגנת הסביבה ביישובי המיעוטים.

6. עידוד מנהיגות מקומית, העלאת מודעות ובניית יכולות בתחום הגנת הסביבה בקרב האוכלוסייה.
7. הבטחת קיימות של הפעילויות נשואי התוכנית הסביבתית.
- ג. לצורך מימוש התוכנית הסביבתית, הממשלה פונה להנהלת הקרן לשמירת הניקיון בבקשה כי תבחן, בכפוף לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד-1984 והתקנות שעל פיו, הקצאה של סכום של עד 300 מיליון ש"ח לתקופת התוכנית, עבור המשך הסדרת משק הפסולת ביישובי המיעוטים, לרבות עבור הקמה ושדרוג של תשתיות לטיפול בפסולת ומחזור, הכול בהתאם לתוכנית שתוגש לקרן לשמירת הניקיון, על בסיס תוכנית העבודה בתחום הגנת הסביבה באותם נושאים ושתאושר על ידה.
- ד. משרד האוצר יקצה בשנות התוכנית למשרד להגנת הסביבה סך של 250 מיליון ש"ח (סך של 50 מיליון ש"ח מדי שנה) עבור ביצוע פעילויות ייעודיות לשיפור מצב איכות הסביבה, היערכות לשינוי אקלים, בנייה ירוקה ופעולות חינוך והסברה ביישובי המיעוטים בהתאם לתוכנית הסביבתית.
- ה. יובהר כי על מנת להימנע מכפל מענים, מענים שפורטו בחלקים אחרים של החלטה זו יתואמו עם הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים והמשרדים הרלוונטיים.

רשימת יישובי החברה הערבית

הערות	יישוב
שייך למועצה אזורית נווה מדבר	אבו קרינאת
שייך למועצה אזורית נווה מדבר	אבו תלול
שייך למועצה אזורית זבולון	אבטין
שייך למועצה אזורית מנשה	אום אל-קוטוף
שייך למועצה אזורית אל קסום	אום בטין
שייך למועצה אזורית אל קסום	אל סייד
שייך למועצה אזורית מנשה	אל עריאן
שייך למועצה אזורית נווה מדבר	ביר הדאג'י
שייך למועצה אזורית בוסתן אל מארג'י	דחי
שייך למועצה אזורית מטה יהודה	דיר ראפאת
שייך למועצה אזורית משגב	דמיידה
שייך למועצה אזורית אל קסום	דריגאת
שייך למועצה אזורית זבולון	ח'ואלד
שייך למועצה אזורית משגב	חוסנייה
שייך למועצה אזורית אל בטוף	חמאם
שייך למועצה אזורית גלבע	טייבה (בעמק)
שייך למועצה אזורית גלבע	טמרה (זירעאל)
שייך למועצה אזורית אל קסום	כוחלה
שייך למועצה אזורית משגב	כמאנה
שייך למועצה אזורית בוסתן אל מארג'י	כפר מייסר
	מועצה מקומית אבו גוש
	מועצה מקומית אבו סנאן
	מועצה מקומית אכסאל
	מועצה מקומית אעבלין
	מועצה מקומית בועיינה-נוג'ידאת
	מועצה מקומית בוקעתא
	מועצה מקומית ביר אל-מכסור
	מועצה מקומית בית ג'ן
כולל את היישובים- ברטעה, עין א-סהלה, מועאווייה	מועצה מקומית בסמ"ה
	מועצה מקומית בסמת טבעון
	מועצה מקומית בענה
	מועצה מקומית ג'דידה-מכר
	מועצה מקומית ג'וליס
	מועצה מקומית ג'לג'וליה
	מועצה מקומית ג'סר א-זרקא
	מועצה מקומית ג'ש (גוש חלב)
	מועצה מקומית ג'ת

הערות	יישוב
	מועצה מקומית דאליית אל-כרמל
	מועצה מקומית דבורייה
	מועצה מקומית דייר אל-אסד
	מועצה מקומית דיר חנא
	מועצה מקומית זמר
	מועצה מקומית זרזיר
	מועצה מקומית חורה
	מועצה מקומית חורפיש
	מועצה מקומית טובא-זנגרייה
	מועצה מקומית טורעאן
	מועצה מקומית יאנוח-ג'ית
	מועצה מקומית יפיע
	מועצה מקומית ירכא
	מועצה מקומית כאבול
	מועצה מקומית כאוכב אבו אל-היג'א
	מועצה מקומית כסייפה
	מועצה מקומית כסרא-סמיע
	מועצה מקומית כעביה-טבאש-חג'אג'רה
	מועצה מקומית כפר ברא
	מועצה מקומית כפר יאסיף
	מועצה מקומית כפר כמא
	מועצה מקומית כפר כנא
	מועצה מקומית כפר מנדא
	מועצה מקומית כפר קרע
	מועצה מקומית לקיה
	מועצה מקומית מג'אר
	מועצה מקומית מגיד אל-כרום
	מועצה מקומית מגידל שמס
	מועצה מקומית מזרעה
	מועצה מקומית מסעדה
	מועצה מקומית מעיליא
כולל את היישובים : מוסמוס, זלפה, מושרייפה, ביאדה, סאלם	מועצה מקומית מעלה עירון
	מועצה מקומית משהד
	מועצה מקומית נחף
	מועצה מקומית סאג'ור
	מועצה מקומית עיג'ר
	מועצה מקומית עוספיא
	מועצה מקומית עילבון
	מועצה מקומית עילוט

הערות	יישוב
	מועצה מקומית עין מאהל
	מועצה מקומית עין קיניה
כולל היישוב עארה	מועצה מקומית ערעה
	מועצה מקומית ערעה בנגב
	מועצה מקומית פורידיס
	מועצה מקומית פסוטה
	מועצה מקומית פקיעין (בוקייעה)
	מועצה מקומית ראמה
	מועצה מקומית ריינה
	מועצה מקומית שבלי - אום אל גנם
	מועצה מקומית שגב שלום
	מועצה מקומית שעב
	מועצה מקומית תל שבע
שייך למועצה אזורית גלבוע	מוקייבלה
שייך למועצה אזורית מנשה	מייסר
שייך למועצה אזורית אל קסום	מכחול
שייך למועצה אזורית עמק יזרעאל	מנשית זבדה
שייך למועצה אזורית גלבוע	נאעורה
שייך למועצה אזורית בוסתן אל מארגי	נין
שייך למועצה אזורית עמק יזרעאל	סואעד חמירה
שייך למועצה אזורית אל קסום	סוועה
שייך למועצה אזורית בוסתן אל מארגי	סולם
שייך למועצה אזורית משגב	סלמה
שייך למועצה אזורית גלבוע	סנדלה
שייך למועצה אזורית אל בטוף	עוזייר
שייך למועצה אזורית מרום הגליל	עין אל-אסד
שייך למועצה אזורית חוף הכרמל	עין חוד
שייך למועצה אזורית מטה יהודה	עין נקובא
שייך למועצה אזורית מטה יהודה	עין ראפה
	עיריית אום אל-פחם
	עיריית באקה אל-גרביה
	עיריית טייבה
	עיריית טירה
	עיריית טמרה
	עיריית כפר קאסם
	עיריית נצרת
	עיריית סחי'נין
	עיריית עראבה
	עיריית קלנסווה
	עיריית רהט
	עיריית שפרעם
שייך למועצה אזורית מנשה	עראמשה

הערות	יישוב
שייך למועצה אזורית משגב	ערב אל נעים
שייך למועצה אזורית נווה מדבר	קסר א סר
שייך למועצה אזורית משגב	ראס אל-עין
שייך למועצה אזורית זבולון	ראס עלי
שייך למועצה אזורית אל בטוף	רומאנה
שייך למועצה אזורית אל בטוף	רומת הייב
שייך למועצה אזורית מרום הגליל	ריחניה
שייך למועצה אזורית מטה אשר	שייח' דנון
שייך למועצה אזורית אל קסום	תראבין